

VIERAIDEN KIELTEN OPISKELUN ABC

Vieraan kielen opiskelun aloitus on jännittävä ja mielenkiintoinen vaihe lapsen elämässä. Alla käytännön vinkkejä kielen oppimisen helpottamiseksi sekä auttaa vanhempia tukemaan lapsiaan kieltenopiskelussa.

1. TAVOITTEET

Lapsi opiskelee vierasta kieltä oppiakseen kommunikoimaan puhutulla ja kirjoitetulla kielellä. Tavoitteena on että lapsi kokee vieraan kielen itselleen hyödyllisenä vuorovaikutusvälineenä heti kieliopintojen alusta alkaen.

Minimitavoitteena on kyky:

- 1) tulla ymmärretyksi puhutulla ja kirjoitetulla kielellä sekä
- 2) ymmärtää keskeiset asiat kuulemastaan ja lukemastaan.

Tavoitteena on että oppilas innostuu opettelemaan vierasta kieltä, että hän kokee onnistumisen iloa sekä kykenee käyttämään vierasta kieltä arkielämän vuorovaikutustilanteissa. Tavoitteita voi asettaa myös itse.

2. MENETELMISTÄ

Vieraan kielen oppimisessa harjoitellaan kielen hallinnan eri osa-alueita: kuuntelemista, puhumista, lukemista, kirjoittamista - kutakin vuorollaan, yhdessä ja erikseen.

Oppitunneilla käytetään menetelmiä vaihdellen. Tunneilla harjoitellaan kuullun ja luetun ymmärtämistä, tekstin kääntämistä vieraasta kielestä/vieraalle kielelle, tekstin tuottamista, tehdään kuuntelu- ja keskusteluharjoituksia, ääntämis- ja suullisia harjoituksia, kielioppi- ja rakenneharjoituksia sekä soveltavia harjoituksia.

Kielten tunteihin sisältyy myös kielten keskinäistä vertailua, yhteiskunta-, historia-, kulttuuri- ja tapatietoutta (kulttuurikompetenssi) ja mahdollisuuksien mukaan (riipaus) kielitiedettä.

Oppilaille annetaan mahdollisuus itse vaikuttaa opiskeluun, tulla kuulluksi ja esittää omakohtaisia vieraaseen kieleen liittyviä kokemuksia, harrastuksia, mielipiteitä. Oppilaita kannustetaan tiedon hankintaan mm. teknisiä laitteita, tietokoneita, kännyköitä apuna käyttäen.

3. VIERAALLE KIELELLE ALTISTAMINEN

Kielen oppiminen tapahtuu kuulemalla, puhumalla, kirjoittamalla, ääntämällä, toistaen, lukien, laulaen, leikkien, piirtäen, näytellen, sanakirjoja, mediaa ja teknisiä laitteita hyödyntäen. TV, elokuvat, tietokone, radio, musiikki, ulkomaanmatkat ja kohtaamiset vieraskielisten ihmisten kanssa motivoivat lasta kielen oppimiseen.

Oppimista tapahtuu huomaamatta ja tiedostamatta sekä tietoisesti, aktiivisesti ja passiivisesti edellä kuvatuissa tilanteissa. Omaperäinen oppiminen ei ole oppikirjasidonnaista, vaan auditiivinen, verbaalinen, visuaalinen kielen oppiminen on omakohtaista ja toistuvaa (usein täysin kirjojen ulkopuolelta).

4. LÄKSYT

Kielistä tulee kotitehtäviä: kappaleen lukemista ääneen, keskeisten sanojen ja lauseiden opiskelua, tehtäviä tai vihkotyöskentelyä. Läksyt auttavat oppitunnilla opiskeltujen asioiden muistamisessa. Kun tunnilla harjoiteltuja asioita tulee kerrattua kotona, ne jäävät paremmin mieleen. Kielten läksyjen

tarkoitus on, että lapsi huomaa olevansa keskeisessä ja aktiivisessa asemassa kielenopiskelussa ja oppii ottamaan vastuuta oppimisestaan. Tästä syystä kielten läksyille olisi hyvä varata iltapäivisin säännöllisesti mielellään suunnilleen samaan aikaan, jotta siitä tulee helposti muistettava tapa.

Alla tavallisia kielten läksyjä ja ohjeet niiden tekemiseen.

Näin teen vieraan kielen läksyt

1. Lukuläksy

Kuuntelen tekstikirjan kappaleen CD:ltä tai tietokoneelta (jos sellainen on käytössä). Luen kappaleen niin, että ymmärrän sen. Käytän tehtäväkirjan kappalekohtaista sanastoa apunani. Luen kappaleen ääneen.

2. Sanaläksy

Kirjoitan sanat vieraalla kielellä ja suomeksi vihkoon. Harjoittelen sanojen ääntämistä. (Jos mahdollista, toistan sanat tietokoneen tai CD-levyä kuunnellen.)

3. Käännösläksy

Kirjoitan tekstikirjan kappaleen vihkoon suomeksi. Käytän tehtäväkirjan kappalekohtaista sanastoa apunani.

4. Kielioppiläksy

Luen tehtäväkirjan kielioppilaatikon niin, että ymmärrän sen.

5. Tehtäväläksy

Tee tehtäväkirjan tehtävät.

5. SANOJEN HARJOITTELU KOTONA

Pystyäkseen kommunikoimaan uudella kielellä, lapsi tarvitsee riittävän laajan sanavaraston, jota hän oppii pikku hiljaa harjoitellen käyttämään ja soveltamaan arkipäivän tilanteissa. Miten vieraan kielen uudet sanat sitten jäävät mieleen? Joskus sana saattaa jäädä mieleen heti ensimmäisestä kuulemisesta tai näkemisestä, mutta useimmiten tarvitaan toistoa, jotta sanat jäävät pysyvästi muistiin ja jotta niitä pystyy puheessa ja kirjoituksessa käyttämään. Sanan kirjoittaminen auttaa miestiin painamista. Tästä syystä vieraiden kielten sanoja kirjoitetaan myös vihkoon. On myös muita soveltavampia ja mielikuvitusta aktivoivampia tapoja oppia uusia sanoja.

Tässä muutamia vinkkejä uusien sanojen opiskeluun kotona.

- Peitä kuva ja katso alla oleva sana. Muistele mitä sana on suomeksi.
- Peitä sana ja katso kuvaa. Muistele mitä sana on vieraalla kielellä. Sano sana ääneen.
- Merkitse rasti niihin sanoihin, jotka muistat. Harjoittele sanoja, joita et osannut.
- Kyselkää sanoja ystävän kanssa toisiltanne.
- Lue sanoja ääneen. Sano sanat välillä kuiskaamalla, iloisesti, vihaisesti laulamalla jne.
- Näyttele sanoja kaverin kanssa. Arvatkaa vuorotellen sanoja. Mieti, miten voisit näytellä esimerkiksi sanan bussipysäkki.
- Tee sanalaput. Kirjoita lapun toiselle puolelle englanniksi. Lapun toiselle puolelle piirrä sanasta kuva tai kirjoita se suomeksi.
- Laadi sanoista esim. oma ristikko tai sokkelo.
- Tee oma kuvasanasto. Piirrä tai leikkaa kuvia. Kirjoita sanoja eri väreillä.

- Kirjoita lapuille eri esineiden nimiä vieraalla kielellä. Kiinnitä lappuja eri paikkoihin kotonasi.
- Laadi miellekartta (Mind Map). Piirrä ja kirjoita. Käytä värejä.
- Tee itsellesi sanakoe.

6. ARVIOINTI

Arviointi on kaikilla luokka-asteilla sanallista ja keskittyy oppimisprosessin kuvauksiin sekä taitotason kehittymisen seuraamiseen kielellisen kompetenssin eri osa-alueilla. Oppilas dokumentoi taitojensa kehittymisestä näyttöjä, jotka voivat olla videoita, äänitteitä, rakennelmia, tuotteita, kuvia tai tekstejä.

Vapaa-ajalla saadut kieleen liittyvät kokemukset ja elämykset voidaan liittää koulussa annettavien näyttöjen lisäksi ja tueksi. Esimerkiksi perheen yhteinen ranskalainen illallinen voidaan dokumentoida (reseptit, menut, ruoka-arvostelut, tunnelmamusikki, kattaus jne.) oppilaan omaan portfolioon.

7. KODIN TUKI

Huoltajan ei tarvitse itse osata lapsen opiskelemaa vierasta kieltä. Vanhemman kiinnostus ja kannustus lapsen kieliopintoja kohtaan kuitenkin lisää lapsen innostusta ja kokemusta siitä, että uuden kielen osaamisesta on hänelle hyötyä ja iloa.

huoltajat voiVAT parhaiten olla mukana lapsen opiskelussa kannustamalla ja seuraamalla, että lapsi tekee kotitehtävänsä ja harjoittelee. Koska englannissa, ruotsissa, ranskassa ja saksassa ääntäminen ja oikeinkirjoitus poikkeavat toisistaan, lapsen on hyvä harjoitella sanojen ja oppikirjan kappaleiden ääneen lukemista myös kotona. Tässä te huoltajat voitte toimia kannustavina ja innokkaina kuuntelijoina. Erilaisia vuoropuheluita voi myös lukea yhdessä lapsen kanssa. Kielten opiskelussa tarkoitus on, että lapsi oppii Pikku hiljaa huolehtimaan omatoimisesti kielenopiskelustaan.

8. TIETOKONE JA VERKKO-OPISKELU OPPIMISEN TUKENA

Lapsi voi harjoitella vierasta kieltä myös tietokoneella. Verkkotehtävät ovat monelle lapselle mieluisa, toiminnallinen tapa harjoitella uuden kielen sanoja ja kielioppirakenteita. Kaisaniemen ala-asteella käytettyihin englannin, ruotsin ja saksan oppikirjoihin kuuluu oppilaan verkkotehtäviä ja äänitiedostot, jotka ovat lapsen käytettävissä kotona tietokoneella osoitteessa:

www.sanomapro.fi

Etusivun yläkulmassa on tummansininen oppilaan avain-kuvake.

Siitä kirjaudutaan käyttäjäksi Oppilaan avaimella. Oppilaan avaimet eri luokka-asteilla ovat seuraavat:

3. luokka-aste 8vitsas

4. luokka-aste hirren7

5. luokka-aste mukia5

6. luokka-aste 8punon

Sanomapron sivuilta löytyvät englantiin, ruotsiin ja saksaan:

- oppilaan verkkotehtävät
- oppilaan äänitiedostot

Verkkotehtävien avulla on mukava harjoitella tunnilla opiskeltuja asioita tai kertailta opittua.

Iloisia hetkiä vieraan kielen parissa!